

## 5. Nationellt främjande av de ungas delaktighet i alla nordiska länder

### *Föreningarna Nordens Ungdomsförbund*

Det är viktigt att ungdomar deltar i beslutsfattandet för att få sin röst hörd och sina behov beaktade i samhället och i beslutsfattandet. Alla nordiska länder har något ungdomsråd eller organ för ungdomsmedverkan, hur de fungerar varierar dock mycket mellan olika länder och regioner. När vi ser till den större bilden kan vi konstatera att de ungas röst kommer väl fram i det gemensamma beslutsfattandet i Nordiska rådet som omfattar hela Norden. På nationell och lokal nivå är de ungas delaktighet och de ungas röst dock inte lika stark på alla håll i Norden.

I en del nordiska länder finns det redan nationella råd, till exempel i Finland gruppen De ungas Agenda 2030, men det är viktigt att befästa motsvarande organs verksamhet i hela Norden. Så kan vi säkerställa att de ungas röst hörs och att de har möjlighet att påverka sin framtid.

UNR föreslår att

- de nordiska länderna tar fram ett gemensamt koncept för att stärka ungas delaktighet på nationell nivå i varje land eller självstyrelseområde,
- konceptet ska omfatta en allmän skyldighet att beakta ungdomsperspektivet i alla betydande lagstiftningsprojekt och en skyldighet att tillhandahålla nationella råd riktade till unga där ungdomar kan påverka beslutsfattandet,
- ungdomar, som ett led i delaktighetskonceptet, också ges yttranderätt, rätt att närvara och motionsrätt i beslutsfattande organ.

## 6. Fuldt medlemskab til Grønland og Færøerne i Nordisk Råd

### *Inuuusuttut Ataqatigiit*

Med tanke på at Grønland og Færøerne er placeret unikt mellem de to stormagter i Norden, USA og Rusland, samt at Grønland og Færøerne har egne kulturelle, sociale og økonomiske forhold samt deres historiske bånd til de øvrige nordiske lande, fremlægges hermed en resolution om, at Grønland & Færøerne skal blive selvstændige medlemmer af Nordisk Råd for at fremme Nordisk Råds potentielle til at vise verden værdien af demokrati, solidaritet og sammenhold.

Grønland især risiker fremmedgørelse fra de andre Nordiske lande og kan skubbes mod Rusland og Kina, som allerede viser stor interesse i de arktiske regioner. Grønland ekskluderes allerede nu af de skandinaviske lande, og skubbes Grønland hen mod Kina og Rusland risikerer Skandinavien at have to fronter, vest og øst, [hvis de Nordiske lande kan udvise solidaritet for Palæstina, så må de også udvise solidaritet for Grønland og Færøernes ønske om at være selvstændige medlemmer af Nordisk Råd.](#)

Det er i sandhed uvisse tider i Norden, men også flere steder rundt i verden, Norden er nødt til at arbejde for solidaritet og sammenhold, og står i front for at arbejde hen mod fred og lighed samt demokrati i hele verden.

- Nordisk Råd skal indenfor den nærmeste fremtid indlemme Grønland [og](#) Færøerne, som selvstændige medlemmer af Nordisk Råd, ~~maks. to år~~.
- derved også øger antallet af Præsidie medlemmer til 13 for at inkludere Grønland og Færøerne med hvert selvstændigt medlem.
- Ministerrådet skal forpligte sig til at invitere Grønland og Færøerne til deres råd.
- Såfremt Åland ønsker at være med, forpligter Nordisk for at indlemme Åland i tilsvarende proces.



## 9. Stærkere nordisk samarbejde ~~og ligestilling for Færøerne, Grønland og Åland~~

*Nordens Liberale Ungdom*

Norden har været frontløber gennem historien og været inspiration for andre internationale samarbejder. De nordiske værdier som tillid, respekt og lighed mellem lande, politiske overbevisninger og befolkningsgrupper har været kendtegnet for de nordiske aftaler.

Med Nordisk Råds vision om at Norden skal blive verdens mest integrerede og bæredygtige region i 2030, og i tid med internationale og globale trusler, er der brug for at samarbejde yderligere og få alle stemmer hørt i det nordiske samarbejde.

Derfor mener Ungdommens Nordiske Råd, at Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd bør revidere Helsingforsaftalen ved at indskrive afsnit om nye nordiske samarbejder indenfor forsvar, klima, biodiversitet, ungeinddragelse og nævne Ungdommens Nordiske Råd.

~~Derudover bør Norden igen vise sig som frontløber for internationalt samarbejde og invitere Færøerne, Grønland og Åland ind som selvstændige og ligestillede medlemmer af Nordisk Råd samt gøre dem til medunderskrivere af Helsingforsaftalen.~~

UNR opfordrer Nordisk Råd og Nordiske Minister Råd til at:

- Indskrive afsnit om forsvar, klima, biodiversitet, ungeinddragelse og nævne Ungdommens Nordiske Råd i Helsingforsaftalen.
- ~~Inkludere Færøerne, Grønland og Åland som selvstændige og ligestillede medlemmer i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.~~
- ~~Gøre Færøerne, Grønland og Åland til medunderskrivere af Helsingforsaftalen.~~

## **10. Lad ikke konsensusprincippet forhindre nordisk samarbejde**

*Nordens Liberale Ungdom*

Det nordiske samarbejdet har været drevet af konsensus og viljen til at samarbejde. Samarbejdet har ledt til mange gode resultater og aftaler, som har inspireret verden.

Princippet om konsensus kan dog forhindre for det nordiske samarbejde, da enkelte landes særinteresser kan blokere fornuftige tiltag i det nordiske samarbejde, der kan lede regionen til at blive verdens mest integrerede og bæredygtige region.

Ved en udvidelse af Helsingforsaftalen, hvor Færøerne, Grønland og Åland inviterer med ind som selvstændige og ligestillede medlemmer af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd vil denne potentielle problematik kun blive større og derfor mener UNR at det er retmæssigt, at gå væk fra konsensusprincippet.

UNR opfordrer Nordiske Minister Råd til at:

- Nordisk Minister Råd skal gå væk fra princippet om konsensus for nordiske aftaler
- Hvert land kan legge ned veto i saker hvor vedtaket direkte angår landet



## 18. Norden skal støtte selvstændighedsprocesser-retten til selvbestemmelsei regionen

*Unga Tjóðveldið, Ung Vinstrí Græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Inuusuttut Ataqatigiit*

Flere af de suveræne stater der er en del af det nordiske samarbejde har i fortiden været dele af andre suveræne stater og har dermed ikke haft deres selvstændighed og selvbestemmelse. Disse lande, er blevet suveræne og selvstændige på forskellige tidspunkter og med varierende grad af hjælp og støtte, fra de lande som de har løsrevet sig fra. Det er helt klart, at jo mindre lande modarbejder deres rigsdeles ønsker om selvbestemmelse og selvstændighed, jo mindre tid går der, til disse kan få et godt og ligeværdigt samarbejde, der er til gengæld fordel.

Norden har i dag flere selvstyrende områder, som i varierende grad, har ønsker om på et eller andet tidspunkt i fremtiden, at blive selvstændige. I Norden skal demokrati og demokratiske processer råde, derfor er det vigtigt, at spørgsmål om selvstændighed ligger hos folkene i landene, til beslutningstagelse.

Når man i et land er få mennesker, er det vigtigt at have et godt og gengæld forhold til sine nabolande. Derfor skal medlemslande i det nordiske samarbejde, bevare og udvide muligheder for studie, arbejde og ophold i hinandens lande, såvel som at man samarbejder om at regionen bliver den tryggeste i Verden at bo i.

- Nordisk råd forpligter sig til uden forsinkelse at optage nye suveræne stater i området regionen, i Helsingforsaftalen, hvis disse ikke er dele af aftalen på forhånd
- De nordiske lande bestræber sig efter at anerkende nye suveræne stater i Norden, direkte efter deres proklamation til verdenssamfundet
- Nordisk råd forpligter sig til at bevare og udvide muligheden for studie, arbejde og ophold i hele regionen, også for statsborgere af mulige nye suveræne stater i regionen

### **19. Anerkend unge som ligeværdige aktører i demokratiet**

*DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner*

Unge er lige så kompetente og ansvarlige som andre aldersgrupper i samfundet.

Unge under 18 år er også ansvarlige og ønsker at påvirke samfundet som fuldt gyldige borgere. Derfor bør de nordiske lande indføre stemme- og valgret for unge ned til 16 år. Kun ved at lade flere unge få indflydelse på det politiske system vil de nordiske samfund sikre, at de unge føler sig repræsenteret i det politiske system og føler, at de kan påvirke samfundsudviklingen.

Derfor ønsker DUF, at UNR arbejder for:

- at der skal indføres stemme- og valgret for 16-årige, og at der skal arbejdes for at styrke tilgængeligheden for at stemme, så unge kan påvirke de demokratiske systemer på alle niveauer.
- at styrke skolevalg som en måde at sikre, at unge bliver introduceret til valg og dermed, hvordan det demokratiske system fungerer.
- At alle unge skal have den nødvendige viden, støtte og de rette muligheder for at engagere sig i ungdomsorganisationer.

### **31. Valgretsalder med udgangspunkt i fødselsåret**

Samband ungra framsóknarmanna

UNR mener, at valgretsalderen, [og alderen for når du kan stille til valg](#), bør være baseret på den 1. januar i det år, hvor en vælger når den rette alder for at stemme [eller stille til valg](#), i stedet for fødselsdagen. I dag er situationen sådan, at personer, der har modtaget den samme uddannelse og har deltaget i samme sociale aktiviteter siden fødslen, bliver forskelsbehandlet på grund af deres fødselsdato og derfor ikke kan deltage i demokratiske valg på samme måde som deres jævnaldrende, der var heldige nok til at blive født tidligere på året. At lade årgange gå [og stille](#) til valg sammen kunne bidrage til øget valgdeltagelse.

UNR opfordrer derfor de nordiske lande til:

- At ændre lovgivningen om valgretsalder [og kandidatsalder](#), så den er baseret på den 1. januar i det år, hvor vælgeren når valgretsalderen, i stedet for fødselsdatoen.

För att sent inkomna resolutioner ska kunna behandlas måste 2/3 av sessionen rösta för att godkänna att den ska behandlas.

### 34. Statsborgerskab i Norden

*Ung Vinstri Græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqatigiiit*

Statsborgerskab er udgangspunktet for personlig tryghed, demokratisk deltagelse og tilhørsfølelse i det land, hvor man bor. Alt for mange beboere i nordiske lande har i dag ikke statsborgerskab, også selvom de er født i det nordiske land eller har boet der det meste af deres liv. Det er et stort demokratisk problem.

Det demokratiske underskud kommer ikke kun til udtryk i stemmeboksen, men viser sig også i hverdagen for vores medborgere uden statsborgerskab. For dem er besværlige bureakratiske øvelser og de facto begrænsninger af frihedsrettigheder blevet hverdag. For at sikre et retfærdigt og mangfoldigt fællesskab, er det en nødvendighed at flere herboende får adgang til statsborgerskab.

UNR ska arbeta för att:

- Ungdommens Nordiske Råd mener at alle, som har været bosiddende i et nordisk land i minimum 10 år, automatisk skal tildeles statsborgerskab i dette land.
- Ungdommens Nordiske Råd mener at alle, som har været bosiddende i et nordisk land i en periode på minimum 3 år, men tidligere har boet i et andet nordisk land, så de to perioder sammen er minimum 10 år, automatisk skal tildeles statsborgerskab i det nordiske land, de til ansøgningstidspunktet er bosat i.
- Ungdommens Nordiske Råd mener, at det skal være gratis at ansøge om statsborgerskab.
- Ungdommens Nordiske Råd mener at krav om beskæftigelse, sprogkunstskaber og vandel skal lempes markant.
- Ungdommens Nordiske Råd mener, at uddannelse også skal anerkendes som beskæftigelse i statsborgerskabsansøgninger.